

Pestprotocol Haags Montessori Lyceum

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
Begripsomschrijving.....	1
Rolverdeling.....	2
Te verwachten problemen bij het ingrijpen in peestsituaties	2
Uitgangspunten pestprotocol	3
Taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen op het HML.....	3
Basisafspraken.....	4
Maatregelen en procedure	4
Hulp en handelingsplannen	5
Digitaal pesten	6

Inleiding

Respect voor de ander is een belangrijk uitgangspunt binnen het Haags Montessori Lyceum (HML). Om een veilig- en prettig werkklimaat op school te verkrijgen is er bij voortdurende aandacht voor de omgangsvormen en worden deze bespreekbaar gemaakt. Dit gebeurt regelmatig in mentorlessen. Desondanks kan het gebeuren dat leerlingen worden gepest. De klas en/of de school biedt dan niet meer de gewenste veiligheid. De ontwikkeling van een kind maar ook die van een groep leerlingen kan worden verstoord. Daarom zullen wij er alles aan doen om het pestgedrag aan te pakken. In dit protocol beschrijven we de wijze waarop het HML met pestgedrag omgaat. Het protocol is een verklaring van de vertegenwoordiger van de school en de ouders waarin wordt vastgelegd dat het pestgedrag op school niet wordt geaccepteerd en volgens een bepaalde handelwijze wordt aangepakt. Het HML neemt daardoor expliciet stelling tegen pestgedrag en stelt concrete maatregelen voor ter bestrijding en voorkoming van pesten.

Begripsomschrijving

Verschil tussen plagen, pesten en pestgedrag.

Plagen is een vorm van spel. Degene die geplaagd wordt speelt vaak een actieve rol. Geen van de deelnemers ervaart het als vervelend. Door elkaar uit te dagen, leren de leerlingen met conflicten om te gaan. Met elkaar kunnen lachen is vaak een onderdeel van het plagen. **Pesten** is het systematisch psychisch of fysiek mishandelen van een persoon, die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer. Probeert een gepeste zich te verweren dan kan dit voor de pester een reden zijn voor een nog hardere aanpak.

Rolverdeling

Sommige leerlingen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Uiterlijke kenmerken of een bepaald gedrag spelen een rol, of de wijze waarop bepaalde gevoelens worden geuit. Gepeste leerlingen hebben vaak een beperkte weerbaarheid. Ze kunnen / durven geen actie te ondernemen tegen pesters en stralen dat ook uit. Ze zijn angstig of onzeker in een groep en dat gedrag wordt versterkt door het pestgedrag. Ze voelen zich vaak eenzaam, hebben vaak geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen of jongere kinderen opschieten dan met leeftijdsgenoten.

De pester is vaak fysiek of verbaal sterk. Hij/zij kan het zich permitteren zich agressiever op te stellen en reageert dan ook met dreiging van geweld of de inzet ervan. Vaak geven pesters de indruk populair te zijn, maar dat is een afgedwongen positie. Pesters hebben feilloos in de gaten welke leerlingen ze kunnen pakken. De zwijgende meerderheid of de meelopers krijgen een keus die onuitgesproken wordt opgelegd. Het komt vaak voor dat een pester in een andere situatie zelf slachtoffer is of was en een dergelijke situatie weer wil voorkomen. In een al bestaande onveilige situatie kan een pester zich manifesteren en verder ontwikkelen. Door zijn verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden heeft de pester moeite om vrienden te maken op andere gronden dan die van macht en het delen van macht.

De meeste leerlingen zijn niet direct actief betrokken bij pesten. Er zijn leerlingen die niet merken of niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe omgeving. Sommigen doen incidenteel mee (meelopers). Een meeloper heeft vaak de angst zelf slachtoffer te worden. Soms vinden ze stoer gedrag interessant of hopen mee te liften op de schijnpopulariteit van de pester. Als leerlingen actiever gaan meepesten voelen ze zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat met pesten wordt aangericht. Zo kan groepsgedrag leiden tot excessen die achteraf voor iedereen (ook de pester) onacceptabel zijn.

Het heeft beslist zin om te protesteren tegen pesten. Wanneer een gepeste leerling hulp krijgt verandert de situatie. Het pesten wordt minder vanzelfsprekend doordat duidelijk wordt dat het geen groepsnorm is om mee te gaan in pestgedrag. Meelopers willen dan niet risico's lopen waarvan ze de gevolgen niet kunnen overzien. Kinderen en/of ouders die pestgedrag signaleren en er melding van maken bij mentor of schoolleiding vervullen een belangrijke rol. Ouders van kinderen die gepest worden zijn altijd emotioneel bij de zaak betrokken.

Te verwachten problemen bij het ingrijpen in peestsituaties

De gepeste leerling schaamt zich vaak, zwijgt en loopt het risico te vereenzamen. Als het pesten bespreekbaar wordt gemaakt wordt de angst aanvankelijk nog groter. Soms zijn pesters blij met een duidelijke aanpak. Soms voelen ze zich bedreigd in hun machtsspel. Sommige leerlingen in de omgeving voelen zich schuldig, omdat ze niet actief hebben opgetreden tegen het pesten. Sommige ouders vertalen het pestgedrag van hun kind als weerbaar gedrag of als onschuldige streken. Ouders moeten dus vaak doordrongen worden van het pestgedrag van hun kind.

Uitgangspunten pestprotocol

Als we praten over pesten hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Als er pesten /pestgedrag plaatsvindt ervaren we dat als een probleem voor de groepsleider, de ouders en de leerlingen in de klas. Het gaat dan zowel over de gepeste leerlingen, de pesters als over de zwijgende groep leerlingen.
- Het HML heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken. Dat willen we bereiken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt gezien.
- Medewerkers van het HML zijn steeds alert op pestgedrag in algemene zin. Als pestgedrag optreedt nemen zij duidelijk stelling en melden dit bij de groepsleider.
- Als pesten ondanks alle inspanning opnieuw optreedt neemt de school de maatregelen die in dit protocol vermeld staan.
- De schoolleiding, het team, mr en bestuur van VOH onderschrijven dit protocol. Het is ter inzage op de website.

Taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen op het HML

Ouders	Zowel de ouders van het gepeste kind als de ouders van de pester zijn erbij gebaat dat de communicatie met hun eigen kind zo goed mogelijk blijft. Dit kan door te vragen naar motieven en gevoelens, te helpen bij het zoeken naar oplossingen en door aan te geven dat erover praten geen klikken is.
Groepsleider	Bespreking van de schoolafspraken aan het begin van het schooljaar. Ook de basisafspraken uit het pestprotocol komen ter sprake. De groepsleider geeft een gepeste leerling extra bescherming en overlegt evt. met vakdocenten. Hij/zij bespreekt het pestgedrag binnen de klas en met de ouders. Binnen de klas worden meelopers en passieve leerlingen gemobiliseerd om zich positief actief op te stellen. De groepsleider bewaakt de gemaakte afspraken en heeft een adviserende rol wanneer externe hulp wordt ingeschakeld.
Zorgcoördinator	De zorgcoördinator geeft advies m.b.t. leerlingenzorg aan groepsleiders en vakdocenten en verwijst zonodig leerlingen naar het schoolmaatschappelijk werk of externe instanties. Zowel de pester als de gepeste leerling kunnen door de zorgcoördinator geholpen worden door o.a. te verwijzen naar interne hulpmogelijkheden (bijv. schoolmaatschappelijk werk) of externe hulpverleningsinstanties.
Vertrouwenspersoon	Een leerling of medewerker kan terecht bij een vertrouwenspersoon wanneer er behoefte is aan een vertrouwelijk gesprek bijv. wanneer er sprake is van

pestgedrag. De vertrouwenspersoon overlegt bij een probleem eerst met de zorgcoördinator. Gezamenlijk wordt de te volgen weg uitgestippeld.

Leerlingen Tegen een pester zeggen dat hij of zij moet stoppen. Praten hierover met de groepsleider is geen klikken. Stimuleren om er thuis over te praten. Als je niets zegt, kunnen anderen je ook niet helpen. Voor de pester geldt dat wanneer de ander aangeeft het grappig niet leuk te vinden, hij dient te stoppen.

Afdelingsleider Deze moet op de hoogte zijn wanneer het de groepsleider niet lukt om het pesten te stoppen. In eerste instantie lost de groepsleider het pestprobleem op. Als dat niet lukt wordt de afdelingsleider erbij betrokken. De afdelingsleider zet wanneer nodig de verderop genoemde maatregelen in werking. Wanneer ouders bij de afdelingsleider een gesprek aanvragen m.b.t. een actuele peestsituatie wordt de groepsleider direct bij het gesprek betrokken.

Basisafspraken

- Ga met respect om met de ander.
- Wees verantwoordelijk voor elkaar binnen de klas/groep en zorg ervoor dat een ander niet altijd alles alleen moet doen.
- Gebruik alleen spullen van een ander wanneer je daarvoor toestemming hebt.
- Noem iedereen bij zijn of haar naam.
- Uitschelden is kwetsend dus doe dit niet.
- Blijf van elkaar af.
- Praat ruzies eerst samen uit. Als dat niet lukt, roep dan de hulp in van de groepsleider.
- Vertel de groepsleider wanneer je ziet dan een ander gepest wordt. Dat is geen klikken.
- Kortom: behandel een ander zoals je zelf ook behandeld wilt worden.

Maatregelen en procedure

Preventief:

- De groepsleider bespreekt de algemene afspraken binnen de klas aan het begin van het schooljaar.
- Plagen en pesten worden hierbij benoemd en besproken. Het pestprotocol wordt expliciet genoemd.
- De groepsleider brengt het pestprotocol op de algemene ouderavond ter sprake en verwijst ook naar de website van de school.

- De groepsleider besteedt in een studie-uur expliciet aandacht aan het pestprotocol wanneer er binnen zijn/haar klas aanleiding toe is.
- Bij een pestincident bespreekt de groepsleider dat met alle betrokkenen, apart en samen. Hij/zij maakt duidelijk dat het pesten moet stoppen, maakt daar duidelijke afspraken over en bespreekt de mogelijke consequenties van herhaald pestgedrag. De groepsleider maakt aantekeningen in het (Magister)dossier van de pester en de gepeste leerling.
- Bij blijvend pestgedrag worden de ouders van de pester op de hoogte gesteld. De groepsleider houdt de afdelingsleider op de hoogte en houdt de gemaakte afspraken in het dossier bij.
- De groepsleider licht de ouders van de gepeste leerling in en geeft aan welke stappen er zijn ondernomen.
- Indien noodzakelijk wordt een gesprek belegd met betrokken ouders. De afdelingsleider beoordeelt de noodzaak hiervan.
- Als het pesten zich herhaalt nodigt de afdelingsleider de ouders van de pester op school uit voor een gesprek (eventueel met de pester). De gemaakte afspraken worden vastgelegd en opgenomen in het dossier van de leerling. Indien nodig krijgen duidelijke afspraken de vorm van een contract en worden ze als zodanig vastgelegd. Dit contract wordt door pester, zijn/haar ouders, groeps- en afdelingsleider ondertekend. Een verwijzing naar de schoolmaatschappelijk werker kan tot de afspraken behoren.
- Wanneer het pestgedrag hierna niet aanzienlijk verbetert en/of als de ouders van de pester onvoldoende meewerken naar het oordeel van de afdelingsleider / schoolleiding kan deze besluiten tot het nemen van bijzondere maatregelen. Voorbeelden zijn: het isoleren van de pester, schorsing met een maximum van een dag (of meer, maar dan wordt contact gelegd met de leerplichtambtenaar en de inspectie).
- Als het pestgedrag onvoldoende afneemt na bovengenoemde maatregelen neemt de schoolleiding contact op met de inspectie om verdergaande maatregelen (waaronder definitieve verwijdering van de school) te bespreken.

Hulp en handelingsplannen

Uiteraard doet het HML er alles aan om alle betrokkenen te helpen.

De gepeste leerling heeft recht op hulp vanuit de school. Voor de gepeste leerling kan het schoolmaatschappelijk werk worden ingezet.

De pester krijgt hulp door de duidelijkheid die gegeven wordt. Gewenst gedrag wordt daarbij aangemoedigd. Alerte reacties van medewerkers (doordat er informatie bekend is) kan herhaling voorkomen.

De zwijgende meerderheid wordt actief bij het proces betrokken. Leerlingen die pesten hebben in de groep dan minder te vertellen. Indien noodzakelijk kan een groep ook begeleid worden.

De ouders krijgen in eerste instantie hulp doordat de school ernst maakt van de aanpak. Er wordt overlegd, ze worden er door de school bij betrokken. De zorgcoördinator kan ouders in contact brengen met externe hulpverleningsinstanties zoals die vermeld staan in het zorgplan.

Digitaal pesten

Ook digitaal pesten valt onder dezelfde basisafspraken en maatregelen die eerder genoemd zijn.

HML

Februari 2011